

Силабус
навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
2020-2021 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший / бакалаврський

Викладачі

Доцент Олена Сергіївна Авдєєва – лектор, екзаменатор
Асистент Дмитро Дем'янович Кіосов

Посилання на сайт

Олена Авдєєва <http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/avdeeva/>
Дмитро Кіосов <http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/kiosov/>

Контактний тел.

Олена Авдєєва +38 (066) 720-25-57
Дмитро Кіосов +38 (066) 588-05-81

E-mail викладача:

Олена Авдєєва lennitsa@gmail.com
Дмитро Кіосов kiosov.d.97@gmail.com

Графік консультацій

Консультація відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

<i>Кількість кредитів/ годин</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Звітність</i>
3/90	16	14	60	ЕКЗАМЕН

Семестр: осінній (1 семестр).

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія України, державотворчі процеси, етногенез українців, українські землі.

Мета та предмет курсу: поглиблення знань здобувачів першого рівня освіти з історії України, усвідомлення ними сутності процесів, що відбувалися й відбуваються нині в Україні, їхнього взаємозв'язку і взаємозалежності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення виникнення й розвитку людського суспільства на українських землях від найдавніших часів до сьогодення; аналіз культури

українського народу, економічних відносин, політичних інститутів на терені сучасної України, визначення ролі та місця визначних історичних діячів у розбудові української державності.

Компетентності та програмні результати навчання (відповідно до освітньої програми):

<i>Компетентності</i>	<i>Результати навчання</i>
ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК2. Здатність зберігати та приумножати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Зміст курсу: Найдавніші землероби та скотарі на території України. Давні слов'яни. Київська Русь. Українські землі в складі Литовського князівства, Польщі, Угорщини та інших країн. Україна у XVII – XVIII ст. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій. Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій. Національно-визвольний рух у XIX – на початку XX ст. Українська революція та процеси державотворення. Моделі української державності 1917-1922 рр. Українська РСР у 20-50-ті роки XX ст. Українська РСР у 60-80-х рр. XX ст. Новітня історія сучасної України. Політичні процеси в Україні в 1991 – 2000-х рр. Україна в сучасну добу.

Методи навчання: евристична бесіда, бесіда, пояснення; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, дискусія), імітаційна гра (наукова конференція, семінар-диспут), мультимедійна презентація, методи контролю і самоконтролю, самооцінювання, взаємооцінювання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень: [Про організацію освітнього процесу в БДПУ](#), [Про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету](#), [Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті](#), [Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті](#), [Про внутрішню систему забезпечення якості](#)

[освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету, Про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті](#) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Під час лекційних занять лектор розкриває проблемні питання та концепти, які включені до семестрового оцінювання з курсу (екзамену). Під час практичних (семінарських) занять здобувачі освіти відповідають на оприлюднені заздалегідь проблемні питання, приймають участь в дискусіях та обговореннях. Під час самостійної роботи здобувачі освіти готують індивідуальні завдання з курсу, які мають бути завантажені на платформу MOODLE у встановлені терміни. Право на перескладання поточних оцінок можуть отримати лише ті здобувачі, які пропустили заняття з поважних причин (лікарняний чи відрядження). Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль у формі екзамену складається з двох частин – тестова (розміщена на платформі MOODLE, тест має бути виконаний до дня екзамену) та усна (відповідно до розкладу екзаменаційної сесії, за екзаменаційними білетами у формі усної співбесіди). Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери, власні мобільні пристрої.

Система оцінювання та вимоги: підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 50 балів, екзамен – не перевищує 50 балів. За роботу на практичних (семінарських) заняттях здобувач може отримати не більше 30 балів. По 5 балів – за повну та добре аргументовану й проілюстровану прикладами доповідь, 4 – за недостатньо повне, але певною мірою обґрунтоване повідомлення, проілюстроване прикладами, 3 – неповна відповідь з наведенням поодиноких аргументів та прикладів, 1-2 – за окремі доповнення та приклади. Самостійно виконаний індивідуальний проєкт оцінюється не більш ніж у 20 балів, які зараховуються до поточного контролю. Основні вимоги до проєкту: 1) тема обирається здобувачем довільно (в межах проблематики курсу) та попередньо обговорюється з викладачем; кожна тема в межах однієї групи здобувачів має бути унікальною; 2) проєкт складається з текстової (10 000 – 15 000 знаків, має бути логічно та аргументовано викладена, якісно узагальнена та містити відповідні посилання на джерела, викладач перевіряє текст на наявність плагіату) та довідкової частини (ілюстрації, фото, відеоматеріали, карти, описи, інтерв'ю, структурні схеми, діаграми, статистичні дані тощо – мають бути належної якості); 3) проєкт (загальна кількість файлів текстової та довідкової частини не мають перевищувати 20 одиниць) завантажується на платформу MOODLE у встановлені терміни. За екзамен здобувач освіти може отримати до 50 балів: до 35 балів за тест на платформі MOODLE, до 15 балів за усну відповідь на другій частині екзамену (екзаменаційний білет містить три запитання, за кожне з яких здобувач може отримати не більше 5 балів).

Поточне оцінювання та самостійна робота												Підсумковий екзамен	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5		ЗМ 6			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	4	4		

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1. Українські землі до XIV ст.						
Тема 1. Найдавніші землероби та скотарі. Давні слов'яни		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Тема 2. Київська Русь		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Разом за змістовим модулем 1		0-6		0-1	0-1	0-8
Змістовий модуль 2. Українські землі у XV – XVIII ст.						
Тема 3. Українські землі в складі ВКЛ, Польщі та інших країн		0-3		0-1	0-1	0-5
Тема 4. Україна у XVII – XVIII ст.		-		0-3	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 2		0-3		0-4	0-2	0-9
Змістовий модуль 3. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій						
Тема 5. Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій		-		0-3	0-1	0-4
Тема 6. Національно-визвольний рух у XIX – на початку XX ст.		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-3		0-3,5	0-1,5	0-8
Змістовий модуль 4. Українська революція та процеси державотворення						
Тема 7. Українська революція		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Тема 8. Моделі української державності 1917-1922		-		0-3	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-3		0-3,5	0-1,5	0-8
Змістовий модуль 5. Україна у складі СРСР						
Тема 9. Українська РСР у 20-50-ті роки XX ст.		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Тема 10. Українська РСР у 60-80-х рр. XX ст.		-		0-3	0-2	0-5
Разом за змістовим модулем 5		0-3		0-3,5	0-2,5	9
Змістовий модуль 6. Новітня історія сучасної України						
Тема 11. Політичні процеси в Україні в 1991 – 2000-х рр.		-		0-3	0-1	0-4
Тема 12. Україна в сучасну добу		0-3		0-0,5	0-0,5	0-4
Разом за змістовим модулем 6		0-3		0-3,5	0-1,5	0-8
Разом за змістовні модулі		21		19	10	50
Екзамен						50
Всього						100

Список рекомендованих джерел, літератури та інформаційних ресурсів:

Базова

1. Грицак Я. Нариси з історії України : формування модерної української нації. К.: Генеза, 1997.
2. Історія України : курс лекцій : у 2 кн. Кн. 2. XX століття / Мельник Л. Г., Демченко М. В.,

Верстюк В. Ф. та ін. К. : Либідь, 2008.

3. Новітня історія України (1900–2000) / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин та ін. К. : Вища школа, 2000.
4. Плохій С. Брама Європи : Історія України вд скіфських воєн до незалежності. Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016.
5. Яковенко Н. Нариси з історії України від найдавніших часів до XVIII ст. К.: Генеза, 2005.
6. Яковенко Н.М. Вступ до історії. К.: Основи, 2006.

Допоміжна (класичні історичні твори, рік видання значення не має):

7. Аркас М. М. Історія України-Руси. К., 1990.
8. Багалій Д. І. Нариси Історії України. К., 1994.
9. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. К., 1991.
10. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. К., 1991.
11. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. К., 1994.
12. Грушевський М. Ілюстрована історія України. К., 1990.
13. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. К., 1991-1998.
14. Історія русів / Український переклад І. Драча. К., 1991.
15. Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. К., 1999.
16. Історія церкви та релігійної думки в Україні: У 3-х кн. К., 1994.
17. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х — 1930-х років: соціальний портрет та історична доля. К., 1992.
18. Касьянов Г. Українська інтелігенція на рубежі XIX-XX ст. Соціально-політичний портрет. К., 1993.
19. Костомаров М. Історія України в життєписах визначних її діячів. К., 1991.
20. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919-1928). К, 1996.
21. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. Т. 1-2. К., 1994.
22. Огієнко І. Українська культура. К., 1991.
23. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2-х т. К., 1995.
24. Попович М. Нарис історії культури України. К., 1998.
25. Смолій В., Гуржій О. Як і коли почала формуватися українська нація. К., 1991.
26. Смолій В. А., Степанков В. С Українська державна ідея. К., 1997.
27. Субтельний О. Україна: історія. К., 1993.
28. Толочко П. Київська Русь. К., 1996.
29. Толочко П. П. Літописи Київської Русі. К., 1994.
30. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків. К., 1999.

Інформаційні ресурси

Інститут історії України	http://history.org.ua/
Спецпроект «Історія України в історіях»	https://znohistory.ed-era.com/
«Ізборник» (історія України IX – XVIII ст.)	https://litopys.org.ua/
Exlibris (українська електронна бібліотека)	http://exlibris.org.ua/
Історія козацтва	http://www.cossackdom.com/
Український історичний портал	http://history.com.ua/
Державна архівна служба України	https://archives.gov.ua/ua/